

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Vojtěcha Salamánka ve věci

žalobce: **město Vroutek**
sídlem náměstí Míru 166, 439 82 Vroutek
zastoupeno advokátem Mgr. Pavlem Černým
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **Kaolin Hlubany, a.s.**, IČO 48288195
sídlem Hlubany 63, 441 01 Podbořany

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2025, č. j. MZP/2025/220/2006,
o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě,

takto:

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě **se zamítá.**
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit Krajskému soudu v Ústí nad Labem soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2025, č. j. MZP/2025/220/2006, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25. 11. 2024, č. j. KUUK/168747/2024, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl podle § 110d odst. 2 písm. c) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále je „z. o. o.“), na žádost společnosti Kaolin Hlubany, a.s. (dále jen „osoba zúčastněná na řízení“), povolen provoz stacionárního zdroje znečišťování ovzduší „Dobývací prostor Skytaly“. Současně se domáhá zrušení prvostupňového rozhodnutí a přiznání náhrady nákladů řízení.

Odkladný účinek

2. Žalobce v žalobě současně navrhl, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Svůj návrh odůvodnil tím, že prvostupňové rozhodnutí a žalobou napadené rozhodnutí opravňují

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

osobu zúčastněnou na řízení k provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší, jedná se přitom o poslední fázi povolovacího procesu předcházející zahájení těžby. Zahájením těžby dle názoru žalobce dojde k výrazným zásahům do krajiny, k nevratné proměně dotčené lokality, k poškození místní přírody vč. možného dotčení zvláště chráněných druhů a k výraznému zhoršení kvality ovzduší a životních podmínek pro žalobce a jeho obyvatele. Ve městě Vroutek žije okolo 1 590 obyvatel a v osadě Kružín další desítky osob, ti všichni budou zahájením těžby v dobývacím prostoru negativně dotčeni, neboť zároveň bude započato s přepravou vytěženého materiálu přes obydlené území žalobce a okolních měst a obcí. Předpokládá se průjezd až 10 nákladních automobilů o nosnosti 25 tun denně a lze očekávat znečištění komunikací kaolinovým práškem. Napadená rozhodnutí přitom nevymezují podmínky, které by uvedeným dopadům zabránily. Žalobci se v současnosti nenabízí jiná možnost, jak zahájení těžby pozdržet do doby, než bude vydáno rozhodnutí soudu.

3. Žalobce uvedl, že přiznání odkladného účinku by se nepochybně dotklo práv osoby zúčastněné na řízení, nikoli však způsobem nepřiměřeným oproti újmě, kterou by zahájení těžby způsobilo žalobci a jeho obyvatelům. K pozastavení účinků napadeného rozhodnutí by došlo jen na omezenou dobu, tj. do vydání rozhodnutí ve věci samé. Cílem žaloby je dosáhnout zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí žalovaného, pokud by však osoba zúčastněná na řízení zahájila těžbu, pak by snaha žalobce na ochranu svých práv a zájmů obyvatel byla bezpředmětná; k tomu žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 13/2007-63. Dále žalobce uvedl, že přiznání odkladného účinku považuje za zcela zásadní pro efektivní ochranu svých práv v rámci pokračování soudního řízení, neboť jinak hrozí, že poskytovaná soudní ochrana nebude včasná a spravedlivá. Důsledky hrozící při zahájení provozu stacionárního zdroje znečištění jsou závažné a způsobí trvale poškodit práva žalobce a jeho občanů a zájmy obyvatel okolních měst a obcí, proto přiznání odkladného účinku nemůže být v rozporu s jiným důležitým veřejným zájmem. Přiznání odkladného účinku by naopak veřejné zájmy chránilo.

Vyjádření žalovaného k odkladnému účinku

4. Žalovaný nesouhlasil s návrhem žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť pro to není zákonný důvod. Výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí nemohou znamenat pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Žalovaný konstatoval, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na úseku ochrany ovzduší, tato agenda se nijak netýká zásahů do krajinného rázu, ani případného poškození přírody v předmětné lokalitě vč. možného dotčení zvláště chráněných druhů živočichů či rostlin. Je nepochybné, že v důsledku provozu těžby dojde ke zhoršení kvality ovzduší v záměrem dotčené lokalitě, avšak z výsledků předložené rozptylové studie vyplývá, že imisní limity pro znečišťující látky nejsou v předmětné lokalitě překračovány v současnosti a nebudou překračovány ani v důsledku realizace záměru. Rozptylové studie nepodporují tvrzení žalobce, že by v důsledku provozu zdroje znečištění v lokalitě (průjezdu 10 nákladních automobilů denně převážejících vytěženou surovinu) mělo dojít k výraznému zhoršení situace žalobce a jeho obyvatel ve vztahu ke kvalitě ovzduší. Prvoinstanční rozhodnutí obsahuje dostatečné podmínky mající za cíl minimalizovat vliv předmětného zdroje znečištění ovzduší a souvisejících činností, vč. dopravy. Součástí povolení provozu je i provozní řád zahrnující relevantní technická a organizační opatření k eliminaci emisí znečišťujících látek, zejm. prachu.
5. Dále žalovaný uvedl, že žalobce ve svém návrhu nijak nekvantifikoval újmu, která by mu vznikla v důsledku nepřiznání odkladného účinku podané žalobě, ani újmu, která by mohla vzniknout osobě zúčastněné na řízení, z tohoto důvodu dle žalovaného není možné vyhodnotit, která újma je pro zainteresované strany nepoměrně větší. Žalobce ani nedefinoval, v čem spočívá nezvratnost vlivu jednou zahájené těžby na kvalitu ovzduší. Žalovaný uvedl, že se nedomnívá, že by negativní dopady jednou zahájené těžby na kvalitu ovzduší měly být jen těžko napravitelné, neboť pokud by krajský soud dospěl k závěru, že je třeba napadené rozhodnutí zrušit, pak by došlo k pomnutí právních účinků povolení provozu, proto žalovaný nesouhlasí, že by újma žalobce mohla být nepoměrně větší než újma, která by přiznáním odkladného účinku vznikla jiným osobám. Dále uvedl, že se domnívá, že na řešený případ nedopadá žalobcem citovaná judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, neboť tato se vztahuje na případy, kdy je projekt v době rozhodování o správní žalobě nevratně realizován. Pakliže ale k negativnímu dotčení žalobce a jeho obyvatel má dojít především v důsledku činností souvisejících s přepravou vytěžené suroviny, pak se zajisté nemůže jednat o nevratnou realizaci záměru ve vztahu k ochraně ovzduší, neboť pokud by těžba ustala, pak by ustala i doprava vytěžené suroviny.
6. Dále žalovaný uvedl, že nesouhlasí se závěry žalobce, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, protože dle § 3 odst. 5 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů, je dobývání výhradních ložisek nerostů realizováno ve veřejném zájmu. Dobývaným nerostem je kaolin, který patří mezi vyhrazené nerosty, což žalobce naprosto přehlíží.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení k odkladnému účinku

7. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že dle citované judikatury povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy stíhá žalobce, v návrhu na přiznání odkladného účinku podané žalobě tak nepostačí obecně uvést, že žalobci vznikne újma, ale žalobce musí konkrétně specifikovat, v čem má újma spočívat a své tvrzení doložit. Poukázala na souběžně probíhající řízení o žalobě žalobce proti rozhodnutí Českého báňského úřadu, vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 16 A 7/2024, a dodala, že soud v té věci usnesením ze dne 14. 5. 2024, č. j. 16 A 7/2024-

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

69, zamítl návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě a citovala jeho závěry. Uvedla, že tvrzení žalobce v návrhu na přiznání odkladného účinku jsou neurčitá a nekonkretizovaná a že újma, kterou žalobce popisuje, pokud se vůbec o nějakou újmu jedná, zůstává čistě hypotetická. Argumentace žalobce pro přiznání odkladného účinku je totožná jako jeho argumentace v souběžném řízení a osoba zúčastněná byla toho názoru, že o návrhu žalobce proto nelze rozhodnout jinak, než jak soud rozhodl o odkladném účinku v souběžně vedeném řízení. Dále uvedla, že přiznáním odkladného účinku by osoba zúčastněná na řízení ztratila tržby v hodnotě přibližně 50 000 Kč denně, tj. zhruba 17 500 000 Kč ročně. Navrhla, aby soud návrh zamítl.

Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku soudem

8. Podle § 73 odst. 1 a 2 s. ř. s. platí, že podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. je přitom třeba vykládat tak, že jde o institut zcela mimořádný, kterým je prolamována vykonatelnost napadeného rozhodnutí před tím, než je podrobeno soudnímu přezkumu ve věci samé. Lze jej aplikovat pouze v mimořádných případech, kdy účastník řízení dostatečnými a hodnověrnými důkazy doloží splnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě.
9. K přiznání odkladného účinku žalobě je přitom nutno kumulativně splnit tři podmínky, jejichž naplnění je prokazováno žalobcem, a to jak předloženými tvrzeními, tak k návrhu doloženými důkazy. První podmínkou je existence újmy, která by byla žalobci způsobena výkonem nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí. Existence újmy, byť není výslovně v ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. vyjádřena, je bezpochyby nutným předpokladem pro posouzení následujících dvou podmínek, neboť při posuzování podmínky druhé a třetí je újma, která žalobci hrozí, poměřována s dalšími skutečnostmi, jimiž je újma jiných osob a veřejný zájem. Existence újmy je v některých typech řízení zjevná již ze samotného žalobou napadeného rozhodnutí, a žalobce tak nemusí způsobení újmy zvláště dokládat. Zejména se jedná o případy, kdy je žalobci uložena povinnost uhradit peněžní sankci (pokutu), neboť již z napadeného rozhodnutí v těchto případech vyplývá, že žalobcův majetek se zmenší, a tím bude žalobci způsobena újma. Na druhou stranu v případech, kde není hrozící újma zjevná již z napadeného rozhodnutí, musí žalobce konsekventně tvrdit, že mu hrozí újma, a musí své tvrzení i řádně doložit. Druhá podmínka, která musí být splněna, aby mohl být odkladný účinek žalobě přiznán, spočívá v existenci nepoměrně větší újmy žalobce, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a to ať už byly, či nebyly účastníky předchozího správního řízení. Při posuzování druhé podmínky provádí soud poměrování vedle sebe stojící újmy konkrétních subjektů. I tato podmínka může být s ohledem na charakter věci splněna již tím, že další osoby nebyly správním řízením dotčeny, neboť účastníkem byl pouze žalobce. O takový případ se jedná zejména u správního řízení trestního, kde je rozhodováno o vině a sankci žalobce. Splnění této podmínky bez dalšího nutného tvrzení žalobce a předložení relevantních důkazů musí být zjevné již z napadeného rozhodnutí. Konečně třetí podmínkou, která musí být splněna, je převážení hrozící újmy žalobce nad veřejným zájmem, kterým je vždy, avšak nejen, zájem na výkonu pravomocných správních rozhodnutí. U třetí podmínky soud zvažuje, zda žalobci hrozí

újma natolik závažná, že veřejný zájem či veřejné zájmy musí do meritorního rozhodnutí věci soudem ustoupit zájmům žalobce.

10. Soud, veden shora uvedeným testem, posoudil návrh žalobce a dospěl k závěru, že žalobce neprokázal splnění hned první podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. existenci újmy, která by byla způsobena výkonem nebo jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí.
11. V projednávané věci se žalobce domáhá přiznání odkladného účinku ve vztahu k rozhodnutí o provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší osobě zúčastněné na řízení podle z. o. o. za stanovených podmínek. Žalobce, jenž je obcí, tvrdil, že výkonem napadeného rozhodnutí dojde k zahájení těžby kaolinu v jeho blízkosti, a tedy k terénním zásahům, které povedou k poškození tamní přírody včetně možného dotčení zvláště chráněných druhů. Rovněž dojde k rozsáhlému převážení materiálu nákladními vozy přes území žalobce, což bude mít za následek znečištění místních komunikací jemným kaolinovým práškem a zhoršení kvality vzduchu ve městě a přilehlých obcích.
12. Soud konstatuje, že žalobce není právnickou osobou vytvořenou za účelem ochrany přírody a krajiny, a tudíž jím tvrzená potenciální újma závažným zásahem do krajinného rázu a dotčením zvláště chráněných druhů terénními úpravami v důsledku výkonu napadeného rozhodnutí (zahájením těžby) je irelevantní, neboť žalobce není k ochraně tohoto veřejného zájmu aktivně procesně legitimován. Dále je třeba zdůraznit, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na úseku ochrany ovzduší, tato agenda se nijak netýká zásahů do krajinného rázu ani případného poškození přírody v předmětné lokalitě vč. možného dotčení zvláště chráněných druhů živočichů či rostlin.
13. Tvrzení o možné újmě způsobené převozem materiálu nákladními vozy skrz území žalobce jsou vymezena velice vágně (znečištění komunikace kaolinovým práškem) a žalobce je ničím nedoložil (např. kvalifikovaným způsobem nevyčíslil a nedoložil hrozící újmu, případně náklady na její odstranění či prevenci jejího vzniku). Z napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá (str. 2 až 3 a 5), že dopravní situace byla v rámci řízení řešena ve fázi posuzování vlivu záměru na životní prostředí (tzv. EIA) a v rámci řízení o prodloužení závazného stanoviska EIA, ve věci byla rovněž vypracována rozptylová studie. Otázkou znečištění ovzduší ve městě Vroutek a jeho okolí v důsledku přepravy vytěženého materiálu se žalovaný podrobně zabýval v napadeném rozhodnutí na stranách 6 až 8. Z výsledků rozptylové studie plyne, že plánovaná těžba je z hlediska ochrany ovzduší akceptovatelná za podmínek stanovení konkrétních technickoorganizačních opatření ke zmírnění primární i sekundární prašnosti ve formě závazných podmínek provozu.
14. Co se týče namítané hrozící újmy v podobě znečištění pozemní komunikace ve městě, po které bude dle záměru přepravován vytěžený materiál, ze správního spisu plyne, že v prvních pěti letech od zahájení těžby má být vytěžený materiál přepravován přes obytnou část města Vroutek po silnici III. třídy, č. III/1942, poté má být doprava odkloněna na nově zbudovanou komunikaci mimo obytnou část města Vroutek. K tomu soud konstatuje, že podle § 9 odst. 1 věty druhé zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, platí, že „[v]lastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí.“ Uvedená silnice tedy není ve vlastnictví žalobce, ale Ústeckého kraje. Má-li převážením vytěženého materiálu docházet ke znečištění komunikace kaolinovým práškem, pak tato újma tíží Ústecký kraj, nikoli město Vroutek, a žalobce v tomto ohledu není aktivně

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

procesně legitimován. Co se týče tvrzené újmy spočívající ve znečištění ovzduší v důsledku převozu vytěženého materiálu přes území žalobce, pak žalobce nijak nekvantifikoval míru újmy na kvalitě života žalobcových obyvatel a újmu, která znečištěním ovzduší v případě nepřiznání odkladného účinku a zahájení těžby hrozí jemu samotnému. Žalobce ani netvrdil a nedoložil nic, co by nasvědčovalo tomu, že je tvrzená újma reálná, nikoli pouze hypotetická.

15. Tvrdit a prokázat negativní důsledek (újmu) spočívající ve výkonu napadeného rozhodnutí, jakožto jednu z podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě, bylo výhradně na žalobci. Vzhledem ke shora popsaným skutečnostem, kdy je možno konstatovat, že žalobce tvrdil vznik újmy v důsledku výkonu napadeného rozhodnutí toliko velmi vágně, přičemž svá tvrzení nikterak nedoložil, shledal soud, že nebyla naplněna již první ze tří kumulativně daných zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě. Ztratilo tedy na významu posuzovat splnění ostatních dvou zákonných podmínek, jak byly vymezeny shora, a soudu nezbylo než návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnout (výrok I. tohoto usnesení).
16. Výrokem II. tohoto usnesení soud žalobci zároveň uložil povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. V daném případě vzniká poplatková povinnost dle § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) *per analogiam*, až dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli (žalobci) uložena povinnost soudní poplatek zaplatit; tedy ukládá se až tehdy, pokud je o návrhu rozhodnuto (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Podání návrhu na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví je dle položky 20 Sazebníku soudních poplatků zpoplatněno částkou 1 000 Kč.
17. Splatnost předmětného poplatku byla stanovena podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Soudní poplatek je žalobce povinen uhradit bezhotovostně převodem na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem číslo: 3703-3024411/0710, vedený u České národní banky. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: 1649001925.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Ústí nad Labem 14. října 2025

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.